

Handreiking Veranderen schooltijden (po)

Inleiding

De belangrijkste taak van scholen is het geven van goed onderwijs. Voorwaarde daarvoor is dat er voldoende onderwijstijd is en dat scholen die tijd goed gebruiken. De overheid heeft daarom vastgelegd hoeveel tijd scholen moeten besteden aan onderwijs (onderwijstijd). Scholen mogen wel zelf de tijden bepalen waarop zij lesgeven (schooltijden).

In deze handreiking vindt u nuttige informatie, opgedeeld in de volgende onderdelen:

1. Wat verstaan we onder de begrippen onderwijstijd en schooltijden?
2. De achterban raadplegen
3. Rol van de personeelsgeleding
4. Tips bij de wijziging van schooltijden

1 Wat verstaan we onder de begrippen onderwijstijd en schooltijden?

Onderwijstijd is een veelomvattend begrip. Enerzijds geeft de onderwijstijd aan hoeveel lesuren er per leerjaar worden aangeboden. In het basisonderwijs moeten leerlingen gedurende 8 jaar minimaal 7.520 uur les krijgen.

Daarvan moet minimaal 3.520 uur binnen de eerste vier jaar worden aangeboden (groep 1 t/m 4, de onderbouw) en 3.760 uur tijdens de laatste vier jaar (groep 5 t/m 8, de bovenbouw). De overige 240 uur mogen scholen zelf verdelen over de onderbouw en de bovenbouw.

Anderzijds valt vaststelling van de schooltijden ook onder het begrip 'onderwijstijd'. Wanneer de school bijvoorbeeld wil overstappen naar een continurooster kan dat worden gezien als een wijziging van de onderwijstijd in de verschillende leerjaren. Hierover heeft de oudergeleding van de medezeggenschapsraad (MR) een instemmingsrecht (artikel 13 lid 1h WMS).

1.1 Onderwijstijd volgens de wet

- 5 dagen per week les (voor groep 3 t/m 8).
- Eten met kinderen is geen onderwijstijd (maar voorlezen wel!).
- Tussen de 38-40 lesweken en 12 vakantieweken is gebruikelijk.
- Verandering schooltijden: instemming oudergeleding MR.
- Verplichte achterbanraadpleging: wijze zelf te bepalen.

1.2 Bevoegdheden MR

Artikel 15 lid 3 WMS verplicht raadpleging van alle ouders bij wijziging van de schooltijden. Deze raadpleging is vormvrij. De raadpleging vindt plaats voordat de MR een besluit neemt in het kader van haar instemmingsbevoegdheid.

De oudergeleding van de MR heeft een instemmingsbevoegdheid:

- bij wijzigingen van onderwijstijd (artikel 13 lid 1h WMS);
- bij het beleid TSO (artikel 13 lid 1f WMS).

De personeelsgeleding van de MR heeft een instemmingsbevoegdheid:

- bij het vaststellen of van wijzigen arbeids- en rusttijden (artikel 12 lid 1f WMS);
- bij taakverdeling en taakbelasting (artikel 12 lid 1h WMS);
- bij het vaststellen van het werkverdelingsplan (artikel 12 lid 1p WMS).

De volledige MR heeft een adviesbevoegdheid:

- over de organisatie van de school (artikel 11 lid 1f WMS);
- over samenwerking met andere organisaties (BSO) (artikel 11 lid 1d WMS).

2 De achterban raadplegen

In artikel 15 lid 3 van de WMS staat dat een besluit met betrekking tot de wijziging van de onderwijstijd pas kan worden genomen na raadpleging van de ouders. Dat betekent dat wanneer een voorstel tot wijziging van de schooltijden wordt voorgelegd aan de oudergeleding van de (G)MR, deze zich daar niet meteen over kan uitspreken.

Eerst moet de achterban, dus alle ouders van de school of scholen die met de nieuwe schooltijden te maken krijgen, worden geraadpleegd. De wet zegt niet wie de achterban moet raadplegen. Het schoolbestuur kan bijvoorbeeld via de directeur van de school een enquête houden onder de ouders.

Ook kan een informatieavond worden georganiseerd waar alle ouders kunnen meedenken over de voorstellen. Deze werkwijze kan ook worden uitgevoerd door de oudergeleding van de MR, eventueel in samenwerking met de ouderraad. Een goede samenwerking tussen school en ouders levert uiteraard het beste resultaat van die raadpleging op.

2.1 Geen last, wel ruggespraak

De leden van de oudergeleding van de MR betrekken de resultaten van de achterbanraadpleging bij hun besluit, om al dan niet in te stemmen met de voorgestelde schooltijden. Zij zijn niet verplicht het resultaat van de raadpleging over te nemen. In de praktijk zal het echter vaak voorkomen dat een heel duidelijke stemming onder de ouders het voor de leden van de oudergeleding lastig maakt daarvan af te wijken bij hun uiteindelijke standpuntbepaling.

3 Rol van de personeelsgeleding

Formeel heeft de personeelsgeleding geen bevoegdheid als het gaat om de vaststelling van de schooltijden. Het werk verandert immers niet vanwege bijvoorbeeld het opschuiven van de middagschooltijd met een kwartier.

Toch heeft het personeel van een school wel invloed op het te nemen besluit. Een schoolbestuur wil graag dat het personeel zich ook kan vinden in de nieuwe schooltijden. Vaak ontstaat door invoering van nieuwe schooltijden een andere lunchpauze.

Op grond van artikel 12 lid 1f WMS heeft de personeelsgeleding van de (G)MR een instemmingsbevoegdheid bij de vaststelling of wijziging van de arbeids- en rusttijdenregeling. De arbeids- en rusttijdenregeling is een onderdeel van het werkverdelingsplan. Het werkverdelingsplan is sinds 1 augustus 2019 verplicht. Het tot stand komen van een werkverdelingsplan vraagt veel planning maar moet uiterlijk 1 mei ter instemming voorgelegd worden aan de personeelsgeleding van de (G)MR. Dit is afgesproken in artikel 2.2 van de CAO PO. Een langere of kortere lunchpauze valt hieronder, en de personeelsgeleding moet hier dus mee instemmen.

4 Tips bij de wijziging van schooltijden

Hieronder vindt u 7 tips om rekening mee te houden bij het wijzigen van de schooltijden.

Tip 1

Zorg voor goede medezeggenschap met respect voor elkaars standpunten en belangen. (Denk ook aan toekomstige ouders!).

Tip 2

Neem de tijd:

- Ouders hebben tijd nodig om afspraken te maken met opvang en werkgever.
- Leerkrachten hebben tijd nodig om tot overeenstemming te komen voor hun werkverdelingsplan en de PMR moet daarna met het werkverdelingsplan instemmen.

Tip 3

Betrek alle ouders, maar ook andere partners (sportverenigingen, BSO/NSO, etc.) van de school bij het besluitvormingsproces.

Tip 4

Doe inspiratie op bij een andere school die al is overgegaan op andere schooltijden.

Tip 5

Zorg dat bij overgang naar een ander model alle leerlingen wel de 7.520 uur onderwijstijd krijgen (overgangsmodel).

Tip 6

Maak goede afspraken over pauzes van leerkrachten:

- plan onderwijsactiviteiten tijdens het eten van de leerlingen;
- maak een pleinwachtrooster;
- denk aan de inzet van onderwijsondersteunend personeel, intern begeleider en directie tijdens pauzes;
- denk aan de inzet van vrijwilligers tijdens pauzes (mist zij hiervoor scholing hebben gehad).

Tip 7

Volg een cursus. Zie www.voo.nl/cursussen voor cursussen over tussenschoolse opvang.